



## Leningrad

Osmého září 1941, jedenáct krátkých týdnů poté, co Hitler zahájil operaci Barbarossa, byl obklíčen Leningrad. Obležení se nepodařilo prorazit dva a půl roku a během 872 dní blokády ve městě zahynuly dva miliony lidí. Pokud by město padlo, zřejmě by historie druhé světové války a dvacátého století vypadala jinak. V knize Leningrad autorka poutavě popisuje celou blokádu i to, co jí předcházelo. Široce čerpá z rozhovorů s pamětníky a deníkových zápisků účastníků bojů a obléhání z obou stran, oficiálních memorand, hlášení a jiných zdrojů. Vychází také z nově otevřených sovětských archivů, které jí umožňují odhalit závoj nad skutečností, jímž realitu města zakrývala po dlouhou dobu sovětská propaganda.

Obyvatelé města, Evropané dvacátého století, kteří jako by se chvílemi v obchváceném městě vrátili do století osmnáctého, zažívali neuvěřitelné útrapy. Po zamrzlých ulicích a schodech se museli krást po čtyřech, když táhli kbelíky s vodou. Stráže na hřbitovech stavěly čerstvě přivezená zmrzlá těla do sněhu, aby jimi označily místa masových hrobů. Životně důležité bylo vlastnit sáňky, podomácku vyrobená kamínka a lampy. Součástí živoření v obleženém městě bylo také rabování, vraždy a kanibalismus na straně jedné a ve stejných chvílích neobyčejná statečnost a sebeobětování na straně druhé.

V knize Leningrad Anna Reidová zodpovídá řadu otázek. Mohla lepší práce leningradského vedení, jeho menší bezohledná krutost a nekompetentnost zabránit tak ohromným ztrátám na životech? Jak blízko měl Leningrad k tomu, aby padl do německých rukou? Jakou úlohu při obklíčení a blokádě města sehrál Stalin a Moskva? Proč město Němci nikdy nedobyli? Proč se město nezhroutilo v nejhorších chvílích blokády do číré anarchie? Co rozhodovalo o přežití či smrti? A hlavně, jak ti, kteří ve městě žili, dokázali všechny útrapy přežít?